

Cal Boixader

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector de la Ribera
Emplaçament Al costat del molí del Boixader.

Coordenades:

Latitud: 42.13279
Longitud: 1.93573
UTM Est (X): 412043
UTM Nord (Y): 4665068

Classificació

Número de fitxa 08299 - 160
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La conservació de la casa és deficient pel càstig que el riu ha infligit a la casa. No obstant això, estructuralment l'edifici s'ha anat mantenint per part dels propietaris.

Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002304800DG16E0001LT

Fitxes associades:

[Molí de Baix \(o de Boixader\)](#)

[Cal Bep de la Ribera](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa: dl., 03/12/2018 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una masia situada al costat del molí del Boixader, al peu de la ribera de Vilada. Ubicada en uns plans a peu de ribera, pateix sovint inundacions quan es produeixen crescudes sobtades de la riera. L'actual edifici és només la meitat de l'edifici original. Interiorment és un edifici de planta baixa, pis i golfes però les crescudes i aportacions de sediment del riu han cobert completament la planta baixa. Per tal de reforçar l'edifici, s'ha consolidat l'estructura amb la construcció d'un mur de formigó adossat a les façanes sud, est i oest. L'edifici és de planta rectangular, orientat a migdia, amb una gran coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal. Els materials principals són pedra del país sense desbastar, grans pedres cantoneres escairades i morter de calç. La coberta és de fusta i teula ceràmica. Actualment la porta principal és a la façana nord. No mostra cap element destacable a la façana. S'ha construït contemporàniament un cobert adossat a la façana oest sense interès.

Observacions:

Sota la capa de gairebé 2 metres de grava i sediments de riu queda enterrada la planta baixa de la casa, l'era i bona part de la pallissa de la casa, la qual també ha desaparegut. Hi ha un segon cobert a la part nord de la casa, de construcció contemporània. Sembla que l'última ampliació de la resclosa de l'antiga fàbrica dels Germans Ferrer va propiciar un augment del cabal de la bassa que ha desencadenat amb les destrosses patides al molí i cal Boixader.

Història

Recuperant la informació sobre el molí del Boixader, podem situar el nom de Boixader (compartit amb la casa) a mitjans del s. XVIII quan el molí es troba en mans de Francesc Boixader. Segons la documentació cadastral feia una contribució de 300 rals, molt més que la resta de molins de la parròquia. Això fa pensar que era el que treballava més i el que tenia més bona infraestructura. Aquesta infraestructura podria contemplar la presència del mas inclòs en el conjunt del molí. Segons la propietat actual de la casa, sembla que la divisió entre casa i molí es produí per una separació de béns d'herència (hereu i cabaler). A mitjans del s. XIX, 1847, era propietat dels amos de cal Bep de la Ribera. La venda a la propietat actual es produí l'any 1909 i des de llavors s'ha anat llegant als hereus. Comparteix entorn, amb altres masos del barri de la Ribera, caracteritzat pel descens suau i amb feixes del vessant orientat a migdia on es troba assentat el poble. En darrera instància cal mencionar la particularitat que fou pintat dues vegades per Prudenci Bertrana, juntament amb el molí, l'any 1935.

Bibliografia

VVAA. Prudenci Bertrana, pintor. Ed. Departament de Cultura. Catàleg exposició Museu d'Art de Girona. 2017

COSTA I SAVOIA, E. i TORT I DONADA, J. Vilada i la seva rodalia: guia geogràfica. Gestió i Serveis Socioculturals. Barcelona. 2003

